

KONKURENCES PADOME

Blaumaņa ielā 5a, Rīgā, LV-1011 ♦ Tālrunis 7282865 ♦ Fakss 7242141

L Ē M U M S

Rīgā

Nr. 62

(Prot. Nr.34, 5.§)

2007. gada 13.jūnijā

Par tirgus dalībnieku apvienošanas

Lieta Nr.1064/07/06/11

Par SIA „Euroaptieka” un SIA „Orient farmācija” ziņojumu par apvienošanas

Konkurences padome 08.05.2007. saņēma ziņojumu par SIA „Euroaptieka” un SIA „Orient farmācija” apvienošanas (turpmāk – Ziņojums), SIA „Euroaptieka” pērkot SIA „Orient farmācija” kapitāla daļas.

Konkurences padome ziņojumā konstatēja nepilnības, tādēļ 18.05.2007. tika nosūtīta vēstule Nr.1086 SIA „Euroaptieka” ar lūgumu papildināt ziņojumu ar iztrūkstošo informāciju atbilstoši 26.10.2004. Ministru kabineta noteikumos Nr.897 „Kārtība, kādā iesniedzams un izskatāms ziņojums par tirgus dalībnieku apvienošanas” (turpmāk – Noteikumi) noteiktajām prasībām.

22.05.2007. tika iesniegti visi nepieciešamie papildinājumi Ziņojumam atbilstoši Noteikumos noteiktajām prasībām. Līdz ar to par pilnīga Ziņojuma datumu, kad Ziņojums iesniegts Konkurences padomē, ir uzskatāms 22.05.2007.

28.05.2007. Konkurences padome SIA „Euroaptieka” nosūtīja vēstuli Nr.1167, kurā informēja, ka par pilnīga Ziņojuma iesniegšanas datumu ir uzskatāms 22.05.2007.

SIA „Euroaptieka” ir reģistrēta komercreģistrā ar reģ. Nr. 41203007303, juridiskā adrese – Kurzemes prospekts 1a, Rīga, LV- 1067.

SIA „Orient farmācija” 09.04.1996. ir reģistrēta komercreģistrā reģ. Nr.40003448939, juridiskā adrese – Gobas ielā 23, Rīga, LV- 1016.

Izvērtējot Ziņojumā ietvertu un Konkurences padomes rīcībā esošo informāciju, Konkurences padome

konstatēja:

1. Saskaņā ar Ziņojumā sniegto informāciju SIA „Euroaptieka” nenodarbojas ar aptiekas pakalpojumiem, bet tikai administrē tai piederošās aptiekas. Tās galvenie darbības veidi ir darbības ar nekustamo īpašumu uz līguma pamata vai par atlīdzību, iekārtu iznomāšana, grāmatvedības pakalpojumi, reklāmas, mārketinga pakalpojumi u.c. Savukārt SIA „Euroaptieka”

meitas uzņēmumu darbības veidi ir farmaceitisko un medicīnisko preču, kosmētikas, tualetes piederumu mazumtirdzniecība: aptiekas, kurās sagatavo un izsniedz zāles, medicīnisko un ortopēdisko preču mazumtirdzniecība.

SIA „Euroaptieka” realizē izšķirošo ietekmi vairākos meitas uzņēmumos: SIA „BSV”, SIA „DĀLDERA APTIEKA”, SIA „Daugavas aptieka”, SIA „Elkonis”, SIA „Ezerkrasta aptieka”, SIA „IVAS S”, SIA „Kordo – M”, SIA „Ķirzakas aptieka”, SIA „LIVS PLUS”, SIA „MARGRIETIŅAS APTIEKA”, SIA „PAULAS MAZĀ APTIEKA”, SIA „SALAS APTIEKA”, SIA „VALEO-FARM”, SIA „VITA FARM”, SIA „VIVVA”, SIA „ZĪLE”, SIA „AURITA”, SIA „Kalmju aptieka”, SIA „Primula Nata”.

2. SIA „Orient farmācija” darbība ir saistīta ar farmaceitisko un medicīnisko preču, kosmētikas, tualetes piederumu mazumtirdzniecību.

SIA „Orient farmācija” ir reģistrētas piecas aptiekas licences Rīgas pilsētā pēc adresēm:

- 1) „Sudraba aptieka” – Imantas iela 1a, Rīgā, LV – 1083;
- 2) „Hāpsalas aptieka” – Hāpsalas ielā 15, Rīgā LV- 1005;
- 3) „Aptieka „Primula”” – Ruses iela 23, Rīga, LV – 1029;
- 4) „Šampētera aptieka”- Kalnciema iela 113, Rīga, LV – 1016;
- 5) „Bolderājas aptieka”- Gobas iela 23, Rīga, LV – 1016.

SIA „Orient farmācija” ir reģistrēta viena licence aptiekas filiāles darbībai Ropažu novadā, t.i., - „Aptiekas filiāle „Silakrogs” – „Priedes” 3-2, Silakrogs, Ropažu novads, Rīgas rajons, LV – 2104.

3. Saskaņā ar Ziņojumam pievienoto SIA „Euroaptieka” 30.04.2007. valdes lēmumu SIA „Euroaptieka” ir panākusi vienošanos par pirkuma darījuma nosacījumiem ar SIA „Orient farmācija” par visu SIA „Orient farmācija” kapitāla daļu iegādi no minētās uzņēmēj sabiedrības, kuras visu kapitāla daļu turētāja ir SIA „DV Serviss”. Kapitāla daļu pirkuma līgums tiks noslēgts atbilstoši līguma projekta noteikumiem un ne vēlāk kā līdz 2007. gada 30.jūnijam.

4. Saskaņā ar Konkurences likuma 15.panta pirmās daļas 3.punktā noteikto, tirgus dalībnieku apvienošanās ir „(..) tāds stāvoklis, kad viens vai vairāki tirgus dalībnieki (..) iegūst (..) tiešu vai netiešu izšķirošu ietekmi pār citu tirgus dalībnieku (..)”.

Pēc iepriekš minētā pirkuma līguma izpildes SIA „Euroaptieka” piederēs visas SIA „Orient farmācija” kapitāla daļas. Tātad SIA „Orient farmācija” visu kapitāla daļu iegūšana ir uzskatāma par apvienošanos Konkurences likuma izpratnē. Līdz ar to SIA „Euroaptieka” un SIA „Orient farmācija” ir uzskatāmas par apvienošanās dalībniekiem.

5. Konkurences likuma 15.panta otrajā daļā noteikts, ka: „Tirgus dalībnieki, kuri nolēmuši apvienoties kādā no šā panta pirmajā daļā paredzētajiem veidiem, pirms apvienošanās iesniedz Konkurences padomei par to ziņojumu saskaņā ar šā likuma 16.pantu, ja pastāv viens no šādiem nosacījumiem:

- 1) apvienošanās dalībnieku kopējais apgrozījums iepriekšējā finanšu gadā ir bijis ne mazāks kā 25 miljoni latu;
- 2) apvienošanās iesaistīto tirgus dalībnieku kopējā tirgus daļa konkrētajā tirgū pārsniedz 40 procentus.”

Apvienošanās dalībnieku kopējo apgrozījumu nosaka saskaņā ar Noteikumu IV sadaļu „Apgrozījuma aprēķināšana”.

SIA „Euroaptieka” un tās meitas uzņēmumu konsolidētais neto apgrozījums 2006.gadā bija LVL 6 049 360, 67, savukārt SIA „Orient farmācija” 2006.gada apgrozījums 2006. gada pārskatā nav norādīts, jo minētā komercsabiedrība ir dibināta 29.09.2006.

Lēmuma 2.punktā norādīto aptieku licences ir bijušas izsniegtas SIA „Orientis Rīgā”. SIA „Orientis Rīgā” 2006.gadā neto apgrozījums bija LVL 295 781.

Saskaņā ar Ziņojumā sniegto informāciju SIA „Euroaptieka” kapitāla daļas pilnībā pieder Lietuvā reģistrētajai UAB „EUROVAISTINE”. Savukārt Lietuvā reģistrētā sabiedrība UAB „Vilniaus prekyba” īsteno izšķirošu ietekmi ar 100% piederošām kapitāla daļām pār augstāk minēto UAB „EUROVAISTINE”. Tādējādi SIA „Euroaptieka” un tās meitas uzņēmumi ietilpst vienā grupā (kā viens tirgus dalībnieks) ar UAB „Vilniaus prekyba”.

UAB „Vilniaus prekyba” un UAB „EUROVAISTINE” atsevišķi nav bijis apgrozījums no preču un pakalpojumu sniegšanas Latvijas teritorijā 2006.gadā. UAB „Vilniaus prekyba” kapitāla daļu turētāji ir Lietuvas pilsoņi un nevienam no viņiem 2006.gadā nav notikusi saimnieciskā darbība Latvijas teritorijā.

UAB „Vilniaus prekyba” īsteno izšķirošo ietekmi ar tai piederošām 100% kapitāla daļām pār Lietuvas sabiedrībām UAB „MAXIMA”, UAB „AKROPOLIS”, UAB „EVA grupe”.

UAB „MAXIMA” īsteno izšķirošo ietekmi ar 100% piederošām kapitāla daļām pār SIA „VP Group Latvia”. SIA „VP Group Latvia” īsteno izšķirošo ietekmi ar 100% piederošām kapitāla daļām pār SIA „MAXIMA Latvia”, kura savukārt īsteno ietekmi ar 100% piederošām kapitāla daļām pār SIA „Skandi krasts”.

UAB „AKROPOLIS” īsteno izšķirošo ietekmi ar 100% piederošām kapitāla daļām pār:

- 1) SIA „Rīgas Akropole”;
- 2) SIA „NDX Projekti”;
- 3) Lietuvas sabiedrību UAB „Delano”, kurai ir izšķiroša ietekme ar 100% piederošām kapitāla daļām pār SIA „Eiropica”.

Saskaņā ar Ziņojumā norādīto UAB „EVA grupe” īsteno izšķirošo ietekmi ar 100% piederošajām kapitāla daļām pār UAB „AIBE Baltic”, kura savukārt īsteno izšķirošu ietekmi ar 95% piederošām kapitāla daļām pār SIA „Latvijas Tirgotāju Kooperācija AIBE”, kas savukārt īsteno ietekmi ar 35,27% piederošajām kapitāla daļām pār SIA „AIBE Loģistika”.

Ievērojot teikto un saskaņā ar Noteikumu 9. un 13.punktu, Konkurences padome, ņēma vērā faktu, ka Latvijas teritorijā darbojas citi komersanti, pār kuriem izšķirošo ietekmi realizē viena un tā pati Lietuvas Republikā reģistrēta sabiedrība UAB „Vilniaus prekyba”, kurai caur tās meitas uzņēmumiem ir izšķirošā ietekme SIA „Eiropica”, SIA „Latvijas tirgotāju kooperācija AIBE” un tās meitas uzņēmums SIA „AIBE loģistika”, SIA „NDX projekti”, SIA „Rīgas Akropole”, SIA „VP Group Latvia”. Minēto tirgus dalībnieku kopējais apgrozījums 2006.gadā Latvijas tirgū bija LVL 293 276 000.

Tādējādi, veicot galīgo kopējā apgrozījuma aprēķināšanu, atbilstoši Noteikumu prasībām, tas pārsniedz 25 miljonu latu sliekšni. Līdz ar to izpildās Konkurences likuma 15.panta otrās daļas 1.punktā paredzētais kritērijs un SIA „Euroaptieka” pirms apvienošanās bija pienākums iesniegt Ziņojumu par apvienošanos Konkurences padomē.

6. Saskaņā ar Konkurences likuma 1.panta 5.punktu, konkrētās preces tirgus, kurš tiek ietekmēts apvienošanās sakarā, ir zāļu mazumtirdzniecības (vispārēja tipa aptieku) tirgus.

Konkurences padome savos pieņemtajos lēmumos attiecībā uz apvienošanās paziņojumiem ir secinājusi, ka konkrētais ģeogrāfiskais tirgus nosakāms kā apdzīvotas vietas teritorija, kurā reģistrētas aptiekas, kas apvienošanās rezultātā nonāk SIA „Euroaptieka” īpašumā. Šajā Ziņojumā atspoguļotās tirgus dalībnieku apvienošanās rezultātā tiek iegūta kontrole pār piecām aptiekām Rīgas pilsētas teritorijā un vienu aptiekas filiāli Ropažu novadā.

Farmācijas likuma 36.panta otrā daļa un Ministru kabineta 03.03.2002. noteikumi Nr.102 „Aptieku un aptieku filiāļu izvietojuma kritēriji” nosaka pieļaujamo aptieku skaitu noteiktā administratīvā teritorijā vai apdzīvotajā vietā. Tā kā Rīgas pilsētas teritorija un Ropažu novads ir atsevišķas administratīvās teritorijas, tad Konkurences padome uzskata, ka minētās teritorijas var izdalīt kā atsevišķas konkrētās ģeogrāfiskās teritorijas šajā lietā.

Minēto secinājumu Konkurences padome izdara, ievērojot līdzšinējo praksi lietā Nr.12/07/06/1 „Par SIA „Hansa Pharma” un SIA „Aptieka Inčukalns” ziņojumu par apvienošanu”, kurā kā atsevišķa ģeogrāfiskā teritorija, bija noteikta Inčukalna novads.

Rīgas pilsētas teritorija un Ropažu novada teritorija ir nosakāmas kā atsevišķas ģeogrāfiskās teritorijas, jo katrā no tām piedāvājuma un pieprasījuma tendences, administratīvās un citas barjeras ir līdzīgas, kā arī konkurences apstākļi konkrētās preces tirgū ir līdzvērtīgi visiem tirgus dalībniekiem. Konkurences padome secina, ka patērētāju rīcību, iegādājoties zāles, nosaka aptiekas pieejamības ērtums un tuvums. Zāļu iegāde notiek tajās vietās, kur norisinās patērētāju galvenās aktivitātes (mājas, darbavietas tuvums). Ir secināms, ka aizvietojamība ar citām teritorijām lielākajā gadījumā ir ierobežota.

Līdz ar to Rīgas pilsētas teritorija un Ropažu novada teritorija ir uzskatāmas par atsevišķiem konkrētajiem ģeogrāfiskajiem tirgiem saskaņā ar Konkurences likuma 1.panta 3.punktu.

Konkurences padome, vadoties no iepriekš izvērtētajām līdzīgām apvienošanās lietām¹, secina, ka konkrētajā tirgū ir iekļaujamas tikai vispārēja jeb atvērta tipa aptiekas, neieskaitot tajā slēgta tipa aptiekas, jo slēgta tipa aptiekās ir aizliegts izplatīt medikamentus fiziskajām personām.

Pamatojoties uz Konkurences likuma 1.panta 4.punktu, apvienošanās rezultātā ietekmētie konkrētie tirgi ir zāļu mazumtirdzniecības (vispārēja jeb atvērta tipa aptieku) tirgus Rīgas pilsētas teritorijā un zāļu mazumtirdzniecības (vispārēja jeb atvērta tipa aptieku) tirgus Ropažu novada teritorijā.

7. Pavisam Rīgas pilsētā uz 07.04.2007. pēc Latvijas Republikas Veselības ministrijas mājas lapā publicētā Licencēto aptieku saraksta bija izsniegtas licences 296 aptiekām (ieskaitot slēgta tipa aptiekas un aptiekas, kuru darbība ir apturēta). No 296 aptiekām Rīgas pilsētā 282 ir vispārēja jeb atvērta tipa aptiekas. Uz lēmuma pieņemšanas brīdi aptiekas darbība ir apturēta 7 aptiekām Rīgas pilsētā.

SIA „Euroaptieka” meitas uzņēmumiem pieder 11 (vienpadsmit) aptiekas Rīgas pilsētas teritorijā. Pēc apvienošanās ar SIA „Orient farmācija”, SIA „Euroaptieka” piederēs sešpadsmit aptiekas Rīgas pilsētas teritorijā.

Rīgas pilsētas teritorijā ir 7 (septiņas) aptiekas, ar kurām SIA „Euroaptieka” ir noslēgusi preču zīmes (vienkāršas) licences līgumu (SIA „Alises aptieka”, SIA „Astras aptieka”, SIA „Kalnciema aptieka”, SIA „Ķengura aptieka”, SIA „Meža aptieka pluss”, „Eiroaptieka 1”, SIA „Slāvu aptieka”), kas ir aptuveni 2,5% no visām licences saņēmušajām aptiekām Rīgā.

Saskaņā ar Zāļu valsts aģentūras 15.11.2006. vēstulē Nr. 1-3.11/1079 sniegto informāciju pēc minētās institūcijas rīcībā esošās informācijas nav iespējams atlasīt aptieku realizācijas apgrozījumus tikai Rīgas pilsētā. Pilsētu aptieku dati par apgrozījumu ir iesniegti un atspoguļoti kopā ar attiecīgās aptiekas filiālēm. Līdz ar to jāsecina, ka nevar tikt aprēķināta apvienošanās dalībnieku tirgus daļa iepriekš definētajā konkrētajā tirgū.

Izvērtējot SIA „Euroaptieka” īpašumā esošā un pēc minētās apvienošanās pievienotā aptieku skaita īpatsvaru no attiecīgajā administratīvajā teritorijā pieejamo aptieku skaita, Konkurences padome secina, ka darījumam būs neliela ietekme uz vienu no lietā definētajiem tirgiem - aptieku tirgu Rīgas pilsētas teritorijā.

Izvērtējot apvienošanās ietekmi Ropažu novada teritorijā, ņemot vērā rīcībā esošo informāciju, Konkurences padome secina, ka Ropažu novada teritorijā komercdarbību veic viena aptieka „Elda”, kura pieder SIA „Elda -1” un viena aptiekas filiāle, t.i., SIA „Orient farmācija” Sudraba aptieka - „Aptiekas filiāle „Silakrogs”.

¹ 20.02.2006. Konkurences padomes lēmums Nr.7a (Prot.Nr.11, 6.§) Lietā Nr.138/06/06/1 „Par SIA „Hansa Pharma” un SIA „Elta” ziņojumu par apvienošanu”; www.kp.gov.lv.

SIA „Euroaptieka” nepieder neviena aptieka Ropažu novada teritorijā, ka arī nav nevienas aptiekas, ar kurām SIA „Euroaptieka” ir noslēgts preču zīmes (vienkāršas) licences līgums.

Ņemot vērā to, ka SIA „Euroaptieka” un tās meitas uzņēmumiem līdz šim nav bijušas izsniegtas licences aptiekas darbībai Ropažu novada teritorijā, līdz ar to minētajā konkrētajā tirgū apvienošanās darījuma ietvaros notiek tikai īpašnieku maiņa un nepalielinās koncentrācija.

Izvērtējot lietas apstākļus Konkurences padome secina, ka apvienošanās rezultātā tirgū neradīsies un nenostiprināsies dominējošais stāvoklis un netiks būtiski samazināta konkurence konkrētajā tirgū.

8. Minētā apvienošanās ir vērtējama arī vertikālā aspektā, jo SIA „Euroaptieka” ietilpst uzņēmumu grupā, kurai ir ietekme ikdienas patēriņa preču mazumtirdzniecības lielveikalu vidē tirgū, kaut gan minētajam tirgum nav tieša sakara ar konkrēto tirgu, kur darbojas tiešie apvienošanās dalībnieki. Iespējams, ka atrašanās vienā uzņēmumu grupā ar SIA „VP Market” un SIA „Latvijas tirgotāju kooperācija AIBE” norāda uz pieejamajiem finanšu resursiem. Taču, tā kā konkrētajā tirgū un Latvijas tirgū kopumā ir citas komercsabiedrības (a/s „SENTOR FARM APTIEKAS”), kuru tirgus daļas ir daudz lielākas, tad minētajam faktam šajā lietā nav būtiskas nozīmes.

Līdz ar to Konkurences padome secina, ka apvienošanās rezultātā tirgū neradīsies un nenostiprināsies dominējošais stāvoklis un netiks būtiski samazināta konkurence konkrētajā tirgū.

Ņemot vērā minēto un Konkurences likuma 8.panta pirmās daļas 5.punktu, 15.panta pirmās daļas 3.punktu un otrās daļas 1.punktu un 16.panta pirmo un ceturto daļu, Konkurences padome

nolēma:

atļaut SIA „Euroaptieka” un SIA „Orient farmācija” apvienošanos, kas paredzēta SIA „Euroaptieka” iegūstot SIA „Orient farmācija” 100% kapitāla daļas.

Konkurences padomes lēmumu saskaņā ar Konkurences likuma 8. panta otro daļu var pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā viena mēneša laikā no šī lēmuma spēkā stāšanās dienas.

Priekšsēdētāja

I. Jaunzeme